

Міністерство освіти і науки України
Київський національний торговельно-економічний університет
Харківський торговельно-економічний коледж

Циклова комісія харчових технологій та готельно-ресторанної справи

Затверджено
Педагогічною радою
(протокол № 5 від 30.06.2020 р.)
Директор коледжу

Л. О. Радченко

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Основи охорони праці»

(назва навчальної дисципліни)

освітній рівень	початковий рівень (короткий цикл) вищої освіти <i>(назва освітнього рівня)</i>
галузь знань	07 Управління та адміністрування <i>(шифр і назва галузі)</i>
спеціальність	075 Маркетинг <i>(код і назва спеціальності)</i>
спеціалізація	Комерційна діяльність <i>(назва спеціалізації)</i>
освітня програма	Маркетинг <i>(назва освітньої програми)</i>
мова навчання	українська

Розробник програми: Дюкарева Галина Іванівна - кандидат технічних наук, доцент, викладач циклової комісії харчових технологій та готельно-ресторанної справи

Рецензент: Рижкова Таїсія Миколаївна-доктор технічних наук, професор, професор кафедри технології, переробки, стандартизації та технічного сервісу Харківської державної зооветеринарної академії

Обговорено та рекомендовано до затвердження цикловою комісією харчових технологій та готельно-ресторанної справи (протокол від «26» 06 2020 року № 8)

Голова циклової комісії Р.Р. Зоря

Погоджено:

Заступник директора з навчально-методичної роботи Л.М. Біленко

Методист вищої категорії В.М. Тихонович

Опис навчальної дисципліни

Програма навчальної дисципліни «**Основи охорони праці**» складена відповідно до освітньої професійної програми підготовки здобувачів освіти початкового рівня (короткого циклу) вищої освіти, галузі знань **07 «Управління та адміністрування»**, спеціальності **075 «Маркетинг»**, спеціалізації «**Комерційна діяльність**»

Обсяг навчальної дисципліни. На вивчення навчальної дисципліни «**Основи охорони праці**» відводиться 45 годин 1,5 кредитів ЄКТС.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «**Основи охорони праці**» є організація захисту здоров'я і життя працівників на виробництві.

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «**Основи охорони праці**» є оволодіння фаховими компетентностями, що сформувалися у здобувачів освіти при вивченні таких навчальних дисциплін, як «Інформатика і комп'ютерна техніка», «Безпека життєдіяльності», «Екологія».

Міждисциплінарні зв'язки: «**Основи охорони праці**» тісно переплітається з дисциплінами, якими оволодівають здобувачі освіти за освітньою професійною програмою, а саме: «Безпека життєдіяльності»

Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «**Основи охорони праці**» є формування системи знань з правових, економічних і організаційних питань створення безпечних умов праці, захисту людини на виробництві

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «**Основи охорони праці**» є застосування теоретичних знань з правової і нормативної бази охорони праці в Україні, з впливу виробничого середовища на людину, з класифікації умов праці, з організаційних та економічних аспектів охорони праці; набуття навичок аналізу й оцінювання стану охорони праці на підприємстві.

Компетентності та очікувані результати навчання

Навчальна дисципліна «**Основи охорони праці**» забезпечує набуття здобувачами освіти таких **компетентностей**: *загальних*: ЗК 7. Здатність ефективно використовувати законодавчі акти і нормативно-правові документи в особистому житті та професійній діяльності. ЗК 8. Здатність до поліпшення стану довкілля, забезпечення здоров'я та гармонійного розвитку людини з високим рівнем якості та безпеки її життя. *фахових*: ФК 3. Здатність до застосування в професійній діяльності системи знань господарського та цивільного права. ФК 4. Здатність ефективно організовувати моніторинг зовнішнього та внутрішнього середовища маркетингової діяльності підприємства.

Очікувані результати навчання: передбачувані результати вивчення навчальної дисципліни «**Основи охорони праці**» мають стати складниками таких програмних результатів навчання. Демонструвати вміння забезпечувати безпечність праці з дотриманням відповідних вимог, організувати проведення інструктажу працівників підприємства з правил безпечної експлуатації торгово-технологічного обладнання, технологічного устаткування, інвентарю тощо. (ПРН І9.).

Зміст навчальної дисципліни за модулями та темами

Модуль 1 Правові та організаційні питання охорони праці.

Тема 1.1 *Нормативно-правове регулювання охорони праці*

Мета і завдання охорони праці. Законодавство з охорони праці. Основні положення Закону України "Про охорону праці". Основні положення Кодексу законів про працю України.

Тема 1.2. *Державне управління охороною праці в Україні*

Концепція вдосконалення управління охороною праці. Основні функції Державного Департаменту з нагляду за охороною праці. Державний нагляд та громадський контроль за охороною праці. Державна політика в галузі охорони праці. Повноваження органів, які здійснюють державне управління охороною праці.

Тема 1.3. *Управління охороною праці на виробництві*

Функції управління охороною праці. Служба охорони праці на підприємстві.

Принципи та види контролю за охороною праці. Управління охороною праці та обов'язки роботодавця. Інструктажі з питань охорони праці. Стимулювання охорони праці. Фінансування охорони праці.

Тема 1.4. *Умови праці на виробництві, їх класифікація і нормування*

Праця та її психофізіологічні особливості. Зміст поняття "умови праці".

Класифікація і нормування умов праці. Класи, на які поділяються умови праці.

Категорії за ступенем важкості, на які поділяються умови праці.

Тема 1.5. *Аналіз і профілактика профзахворювань і виробничого травматизму*

Положення про розслідування та облік нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві. Класифікація нещасних випадків. Причини нещасних випадків. Методи аналізу травматизму. Розслідування та облік нещасних випадків не виробничого характеру.

Модуль 2 Основи фізіології, гігієни праці та виробничої санітарії. Основи техніки безпеки

Тема 2.1. *Виробничі шкідливості й методи захисту людини від їх негативного впливу*

Класифікація виробничих шкідливостей. Види шкідливих факторів. Мікроклімат виробничих приміщень. Заходи щодо зниження негативного впливу мікроклімату. Економічна оцінка впливу виробничих шкідливостей. Заходи захисту від шуму та вібрації. Захист вад іонізуючих випромінювань. Захист від електромагнітних випромінювань. Економічна оцінка впливу виробничих шкідливостей. Економічна оцінка заходів щодо покращення умов праці.

Тема 2.2. *Виробниче середовище і його вплив на людину*

Основні чинники виробничого середовища, що впливають на працездатність людини. Оцінка факторів виробничого середовища. Психічна, соціальна та професійна адаптація в процесі праці.

Тема 2.3. *Правила охорони праці під час експлуатації ЕОМ*

Гігієнічні вимоги до організації роботи з візуальними дисплейними терміналами (ВДТ) електронно обчислювальних машин (ЕОМ). Гігієнічні вимоги до параметрів виробничого середовища з ВДТ ЕОМ та ПЕОМ. Гігієнічні вимоги до організації і обладнання робочих місць з ВДТ ЕОМ та ПЕОМ. Розміщення робочих місць з ЕОМ в приміщенні. Засоби захисту людини від дії електромагнітної проникності. Вимоги до освітлення приміщень та робочих місць з ВДТ. Розміщення робочих місць відносно вікна. Вимоги до проведення профілактичних медичних оглядів користувачів ВДТ?

Тема 2.4 *Економічні аспекти охорони праці*

Оцінка стану охорони праці на підприємствах.. Витрати на покращення умов і охорони праці. Методика оцінки економічної та соціальної ефективності заходів щодо покращення умов і охорони праці.

Засоби діагностики результатів навчання, методи їх демонстрування

У процесі навчання студентів використовуються наступні методи контролю: систематичний поточний контроль знань під час практичних занять у формі вибіркового усного опитування та тестових завдань, участі в обговоренні проблемних питань, розв'язання самостійних завдань, рубіжний контроль у формі стандартизованого опитування за теоретичними питаннями, виконання студентами письмових тестових завдань. оцінювання рівня виконання самостійної роботи.

Форма підсумкового контролю: диференційний залік

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Конституція України: офіц. текст. Київ: КМ, 2013. 96с.
2. Основи охорони праці: підручник /М.С. Одарченко та ін. Харків: Стиль-Издат, 2017. 334 с.
3. Основи охорони праці. Курс лекцій: Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних навчальних закладів всіх спеціальностей за освітньо кваліфікаційним рівнем «бакалавр»/А.І. Ткачук та ін. 2-ге вид. Кропивницький: ПП «Центр оперативної поліграфії «Авангард», 2017. 156 с.
4. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014р. № 1556-VII (Редакція станом на 25.09.2020)
5. Про охорону праці: Закон України від 14.10. 1992р. N 2695-XII (Редакція станом на 27.10. 2020р.)
6. Кодекс законів України про працю: від 30.05.2019р. № 262728-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2019.
7. Радченко Л.О., Смирнитська М.Б., Трищ Р.М. Охорона праці в галузі. Ресторанне господарство і торгівля: навч. посіб. для студентів вищих навчальних закладів. Харків: Світ Книги, 2014. 362с.

Додаткові

8. Третьяков О.В. Охорона праці: навч. посіб. з тестовим комплексом на CD. Київ: Знання, 2011. 167с.+ компакт-диск.
9. Зеркалов Д.В. Охорона праці в галузі. Загальні вимоги: навч. посіб. Київ: Основа, 2011. 551с.
10. Коваль О.А. Основи охорони праці: Практикум. Київ: Київ. нац. торг. - економ. ун-т, 2014. 420с.
11. Бедрій Я.І. Основи охорони праці: навч. посіб. для студентів вищих навчальних закладів 4-те вид., перероб. і доп. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2014. 240 с.
12. Агеев Є.Я. Основи охорони праці: навч.-метод. посіб. Львів: Новий Світ-2009, 2011. 404с.